

Ekonomická analýza
financování municipálního
sportu ve městě Litoměřice

-výzkumná zpráva-

LITOMĚŘICE – 2014

EKONOMICKÁ ANALÝZA
FINANCOVÁNÍ MUNICIPALNÍHO
SPORTU VE MĚSTĚ LITOMĚŘICE

— VÝZKUMNÁ ZPRÁVA —

Vladimír Hobza

Autor

Vladimír Hobza

Sazba a grafická úprava

NatureDesign.cz

Vydala

Katedra rekreologie,
Fakulta tělesné kultury
Univerzity Palackého v Olomouci

Rok vydání

2014

OBSAH

ANALYTICKÁ ČÁST	5
· Analýza obecných podmínek města Litoměřice pro rekreační a výkonnostní sport	5
· Analýza koncepce a koncepčních materiálů	5
· Analýza rozpočtu města	5
· Závěr	12
 SYNTETICKÁ ČÁST EKONOMICKÉ ANALÝZY PODPORY SPORTU	 13
· Doporučení k tvorbě koncepce rozvoje sportu ve městě Litoměřice	13
· Doporučený postup zpracování návrhu Koncepce rozvoje sportu na municipální úrovni	14
 NÁVRHOVÁ ČÁST	 15
· Organizačně – ekonomická oblast	18
· Návrhy na programové financování sportu prostřednictvím grantového systému	19
· Sport – sportovně talentovaná mládež	20

ANALYTICKÁ ČÁST

Analýza obecných podmínek města Litoměřice pro rekreační a výkonnostní sport

Vzhledem k velmi rozvinuté municipální sportovní infrastruktuře, sportovním tradicím, množství sportovních spolků, velmi výhodné geografické poloze a přírodním podmínkám má město Litoměřice velmi dobré předpoklady k pokrytí všech potřeb nejen svých občanů, ale i potenciál k pokrytí potřeb v oblasti sportovního cestovního ruchu. Na podkladě provedené analýzy rozpočtu města je také věnováno sportu více jak 10 % rozpočtu, což je nadprůměrná hodnota v rámci České republiky. Kromě těchto prostředků lze kladně hodnotit směřování finančních prostředků z loterií a jiných sázkových her na podporu spolkové sportovní činnosti v posledních letech. Naproti tomu existují však i slabé stránky – není doposud zpracována koncepce rozvoje sportu města a v grantové soutěži nesou stanoveny jasné identifikátory pro vyhodnocení předkládaných grantů. Velká část prostředků je spíše spolkům nekriteriálně přidělována sportovní komisí.

Analýza koncepce a koncepčních materiálů v oblasti municipální a krajské podpory sportu a jejich zahrnutí do celkové koncepce města Litoměřice

Odbor školství, mládeže a sportu Ústeckého kraje a osm divácky nejsledovanějších a nejuspěšnějších regionálních sportovních klubů Ústeckého kraje podepsalo smlouvy o vzájemné spolupráci na období **2014 – 2016**. Ještě v letošním roce získají od kraje na rozvoj mládežnického sportu 15 milionů korun.

Kluby se dokázaly společně dohodnout a Zastupitelstvu Ústeckého kraje předložit „*Koncepci financování sportů s širokou mládežnickou základnou pro léta 2014 – 2016*“. Projekt spočívá ve financování sportovního využití dětí a mládeže a poskytuje prostředky pro stabilizaci mládežnického sportovního prostředí v kraji, zaručuje dlouhodobou koncepční práci s mládeží v kolektivních sportech v regionu.

Finanční prostředky přidělené Ústeckým krajem jsou účelově vázané pro mládežnický sport. Jedna třetina půjde na provozní náklady klubu na mládežnickou složku, další třetina na osobní náklady v klubu související s mládežnickou činností a poslední třetina na podporu mládežnického hnutí příslušného odvětví v kraji pro chlapce a dívky ve věku do dvaceti let. Kluby se zároveň zřekly možnosti žádat o podporu v rámci dalších dotačních titulů. Z celkové částky 15 milionů Kč získají sportovní kluby peníze u rozpočtu Ústeckého kraje podle předem dohodnutého vzorce.

Uvedená podpora se týká těchto klubů: fotbalového klubu Teplice (I. Gambrinus liga) hokejových klubů JC VERVA Litvínov a HC Piráti Chomutov (Tipsport extraliga), dále sálových sportů basketbalových klubů Děčín a Sluneta Ústí nad Labem (oba Mattoni NBL), Sportovního klubu Volejbal Ústí nad Labem (UNIQA Extraliga mužů), házenkářského klubu Lovosice (Tipgames extraliga házená) a DHK Most (WHIL).

Kromě těchto koncepčních materiálů nemá Ústecký kraj zpracovanou ucelenou Krajskou koncepci rozvoje sportu a tělovýchovy a v současné době nedochází k propojení a návaznosti koncepce rozvoje sportu Ústeckého kraje na jednotlivá města kraje.

Město Litoměřice má zpracované cíle rozvoje sportu, ucelené koncepční materiály zpracovány nejsou, rozvoj municipální podpory sportu probíhá prostřednictvím vybudované městské sportovní infrastruktury (MSZ Litoměřice) a kooperací se sportovním prostředím (spolky, kluby). Obecně: spolupráce v oblasti rozvoje sportu s krajským úřadem prozatím není systematicky založena.

Analýza rozpočtu města, zejména ekonomických podmínek, vývoje čerpání veřejných prostředků určených na rozvoj sportu, podíl k ostatním aktivitám města zejména v oblasti kultury a sociální oblasti

K analýze rozpočtu byly využity podklady MěÚ Litoměřice, které byly předány ve formě tabulek. Tabulka 1 sleduje základní proporce rozpočtu ve vztahu k financování sportu (a kultury) a to napříč jednotlivými kapitolami rozpočtu, vč. investic.

Tabulka 1 Stav financování sportu a kultury z rozpočtu města v letech 2009 – 2014

Údaje v tab. v tis. Kč	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012	r. 2013	r. 2014
CELKOVÉ PŘÍJMY – skutečnost včetně účel. dot.	714 887	959 585	633 915	423 968	424 489	414 344
CELKOVÉ VÝDAJE – skutečnost včetně účel. dot.	963 871	763 031	606 058	397 097	414 938	459 823
Institucionální podpora sportu celkem mimo příjmů:	233 790	112 409	36 212	33 349	33 969	33 224
VLASTNÍ SPORTOVNÍ ZAŘÍZENÍ:						
MSZ, PO – provozní prostředky	14 700	21 504	26 653	28 276	28 234	28 294
MSZ, PO – neinv. obnova majetku	1 243	449	903		1 404	500
MSZ, PO – investiční prostředky	179					
účel. inv. dotace – multifunkční hala		208 125				
multifunkční hala – neinvestiční prostředky	92	6 508				
multifunkční hala – investiční prostředky vč. účel. dot.	211 909	78 247	776	162		
Dům dětí a mládeže, PO – provozní prostředky	4 581	4 600	4 110	4 265	3 901	3 910
Dům dětí a mládeže, PO – neinv. obnova majetku		491			175	
Dům dětí a mládeže, PO – investiční příspěvek	150					
POHYBOVÁ REKREACE						
dětská hřiště, Skatepark, dopadové plochy – provozní prostředky	936	610	135	171	225	120
dětská hřiště, Skatepark, dopadové plochy – investiční prostředky			900	475	30	400
účel. inv. dotace – cyklostezka			1 638			
cyklostezky			2 735			
Neinstitucionální podpora sportu celkem:	6 396	6 303	5 500	11 669	12 118	12 880
dotace, granty	6 396	6 303	5 500	11 669	12 118	12 880
CELKEM VÝDAJE SPORT	240 186	118 712	41 712	45 018	46 087	46 104
Procentní podíl výdajů na sport z celkových výdajů města	24,92%	15,56%	6,88%	11,34%	11,11%	10,03%

Institucionální podpora kultuře celkem mimo příjmů:	18 044	20 007	15 990	14 549	25 515	22 206
VLASTNÍ KULTURNÍ ZAŘÍZENÍ:						
neúčel. dotace – SR VPS	6 997	6 997	6 997	6 997		
účel. dotace – KÚÚK – zajištění regionálních funkcí knihoven	1 570	1 570	1 570	1 570	1 540	1 480
účel. dotace – KÚÚK – veřejná inform. služba knihoven		86				
účel. dotace – KÚÚK – kulturní akce	15	30	10	12	15	
Knihovna K.H.Máchy, PO – provozní prostředky včetně dotací	701	1 315	973	638	6 843	6 209
Knihovna K.H.Máchy, PO – neinv. obnova majetku	1 192		223			
Knihovna K.H.Máchy, PO – investiční prostředky vč. inv. příspěvku	283	150				1 932
účel. dotace – KÚÚK – MKZ – kulturní akce	50	30	30	30	30	
MKZ, PO – provozní prostředky včetně dotací	14 792	14 292	13 664	13 911	13 246	13 465
MKZ, PO – neinv. obnova majetku	949	1 220	1 130		2 302	
MKZ, PO – investiční prostředky	127	3 030			3 124	600
Neinstitucionální podpora kultuře celkem:	2 149	1 089	1 096	834	1 644	1 586
dotace, granty	2 149	1 089	1 096	834	1 644	1 586
CELKEM VÝDAJE KULTURA	20 193	21 096	17 086	15 383	27 159	23 792
Procentní podíl výdajů na kulturu z celkových výdajů města	2,09%	2,76%	2,82%	3,87%	6,55%	5,17%

(zdroj: MěÚ Litoměřice)

Výsledky

Pro zjištění úrovně zatížení rozpočtu a náklady na sport na jednoho obyvatele byla již dříve analyzována tři města v České republice, u kterých byl zajištěn otevřený přístup k primární databázi a bylo umožněno konzultovat detaily ve výdajích na sport. K těmto městům jsou přiřazeny Litoměřice k provedení parametrického srovnání.

Stručná charakteristika měst:

- Olomouc: statutární město; 101 tis. obyvatel, roční rozpočet cca 2.1 mld. Kč (84 mil. €),
- Mladá Boleslav: statutární město; 44.3 tis. obyvatel, roční rozpočet cca 1.0 mld. Kč (40 mil. €),
- Němčice nad Hanou: obec; 2.1 tis. obyvatel, roční rozpočet cca 95 mil. Kč (3.8 mil. €).
- Litoměřice: 24.315 obyvatel, roční rozpočet cca 600 mil. Kč. (21,8 mil. €).

Výsledky jsou utříděny do třech bloků:

- úroveň a podíl výdajů na sport z rozpočtů měst ve sledovaném období (2009–2011, 2009–2014)
- struktura čerpání těchto výdajů v rozdělení na institucionální a neinstitucionální podporu sportu (3. a 4. kapitola)
- příčiny a důsledky upřednostňování institucionální podpory rozvoje sportu (3. kapitola).

Úroveň a podíl výdajů na sport z rozpočtů měst ve sledovaném období (2009–2011, 2009–2014)

Tabulka 1 představuje celkové výdaje (provozní a investiční) určené z městského rozpočtu na financování sportu. Město Litoměřice vykazuje velmi rozdílné podíly podpory sportu z rozpočtu ve výši 6,9 – 24,9 % z celkových výdajů rozpočtu (ISP% = 6,9 – 24,9 %). Pro srovnání uvádíme ISP% u jiných analyzovaných měst:

- např. město Mladá Boleslav vykazuje ISP%: 3,6 – 13,6 % podíl
- město Olomouc: 4,2 – 6,6 %.

Rozdílné čerpání výdajů na podporu sportu v letech 2009–2014 má hlubší příčiny v jednorázových investičních výdajích na sportovní infrastrukturu. Při jejich vyloučení je rozptyl výdajů z rozpočtů u sledovaných měst v letech 2009 - 2014 menší:

- město Litoměřice: 2,9 – 11,3 %,
- město Mladá Boleslav: 3,4 – 11,8 %
- město Olomouc: 3,7 – 3,8 %.

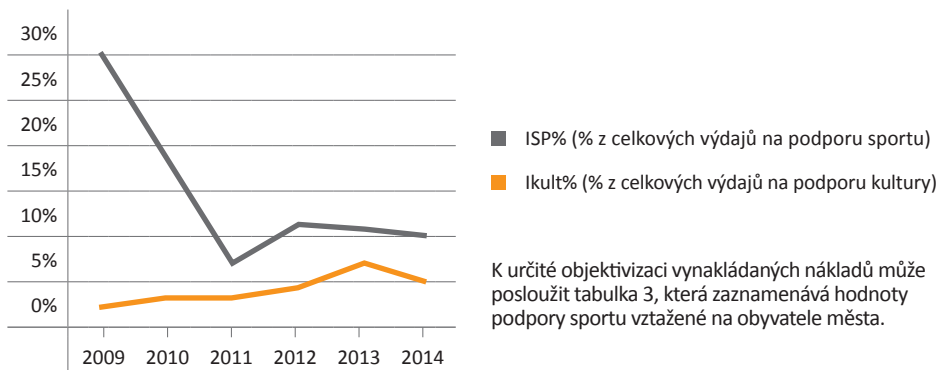
Z uvedených hodnot je zřejmé, že město přispívá z veřejných prostředků nadprůměrnými hodnotami v porovnání s jinými městy; Mladá Boleslav dosáhla podílu 11,8 % pouze v jednom roce v důsledku mimořádného výkyvu výdajů na sport spojeného s mezinárodní akcí.

Tabulka 2 Podíl výdajů na sport (a kulturu) z rozpočtu města

(údaje v tis. Kč)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Město Litoměřice – celkové rozpočtové výdaje města	963 871	763 031	606 058	397 097	414 938	459 823
Celkové výdaje na podporu sportu		118 712				
	240 186	+208 125	41 712	45 018	46 087	46 104
Provozní výdaje na podporu sportu	27 948	40 465	40 036	44 381	46 057	45 704
ISP% (z celkových výdajů na podporu sportu)	24,9 %	15,6 %	6,9 %	11,3 %	11,1 %	10,0 %
ISP% (z provozních výdajů na podporu sportu)	2,9 %	5,3 %	6,6 %	11,2 %	11,1 %	9,9 %
výdaje na podporu kultury	20 193	21 096	17 086	15 383	27 159	23 792
IKULT%	2,1%	2,8%	2,8%	3,9%	6,6%	5,2%

ISP% ... procentní podíl výdajů na sport z rozpočtu města

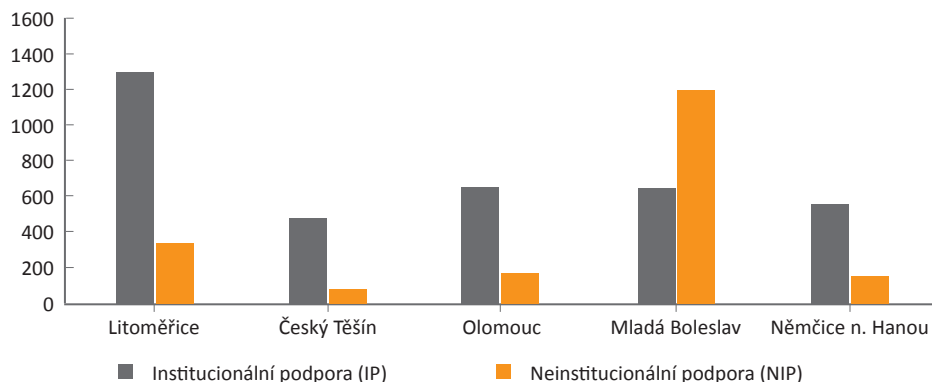
IKULT% ... procentní podíl výdajů na kulturu z rozpočtu města

Graf 1 Vztah podpory sportu a podpory kultury z veřejných prostředků rozpočtu města Litoměřice**Tabulka 3** Průměrné hodnoty podpory sportu (bez investic) v jednotlivých obcích (přepočtené v korunách na jednoho obyvatele a rok)

Ukazatel (Kč/obyvatele/rok)	Litoměřice	Český Těšín	Olomouc	Mladá Boleslav	Němčice/n. Hanou
Celkové provozní výdaje na sport na obyvatele	1.635	601	765	2.054	707
Z TOHO:					
• institucionální podpora (IP)	1.301 (1.366)*	493	610	647	547
• neinstitucionální podpora (NIP)	334 (530)*	108	155	1.407	160
Z NIP:					
• grantová podpora	334	12	69	1.403	52
• grantová politika	0	96	86	4	108

* v závorce uveden poslední rok (2014) sledované řady

Graf 2 Porovnání výdajů na sport v přepočtu na obyvatele/rok u vybraných měst (v Kč/obyvatele/rok)

Ke stanovení „experimentálního rozpětí provozních výdajů na sport“ (výdajů z rozpočtu municipality na sport) lze vycházet z tabulky 3. Všechny již dříve analyzované municipality (viz tabulka 3) vykazují obdobný podíl výdajů na institucionální podporu sportu (bez investic) na obyvatele (493 až 647 Kč) s výjimkou města Litoměřice. Dokumentovaný podíl provozních výdajů na sport/na obyvatele/rok není dominantně závislý na počtu obyvatel, ani na výši celkového rozpočtu města ale na infrastrukturním sportovním vybavení. V tomto smyslu je na tom město Litoměřice nejlépe ze všech doposud sledovaných měst s institucionální podporou cca 1300 Kč/na obyvatele a rok, celkem je tato podpora dvakrát vyšší než města sledovaná.

U neinstitucionální formy podpory sportu jsou u vybraných měst vykazovány výrazné rozdíly: 108,- až 1.407,- Kč/rok/obyvatele/rok. Příčinou takto vysokých rozdílů mezi jednotlivými municipalitami je ochota financovat rozvoj sportu prostřednictvím jiných organizací (a institucí) grantovou formou, tedy decentralizovaně. Výše této podpory je výrazně závislá na politické vůli, ale také na finančních možnostech rozpočtů; bohatá města s decentralizovaným rozvojem řízení sportu, případně města, která věnují vysoký podíl ze zdrojů loterií a sázkových her na podporu sportu, tuto možnost využívají (viz Mladá Boleslav a v letech 2013 a 2014 Litoměřice).

Analýza vnitřního čerpání podpory sportu v podílu na institucionální a neinstitucionální podporu, grantová problematika

Analýza směřuje k odhalení potenciálu k případnému snížení budoucích rozpočtových dopadů, plynoucích z „nadměrné institucionalizace“ poskytovaných služeb v oblasti podpory sportu a tělovýchovy prostřednictvím vlastních zařízení. Analýza současně umožní odhalit úroveň flexibility nabízených služeb.

Tabulka 4 dokumentuje údaje o výdajích na sport ve členění na institucionální a neinstitucionální podporu sportu (definice pojmů jsou provedeny v příloze). Z dat tabulky vyplývají tato zjištění:

- město Litoměřice spoléhá na institucionální formu podpory sportu, na kterou bylo a je v letech 2009 - 2014 (včetně projektů PPP) soustředěno cca 97 – 72 % prostředků na sport ($II = 0.97 - 0.72$); tendence je pozvolna klesající. Neinstitucionální podpora činí cca 3 – 28 % z celkové podpory sportu ($INO = 0.03 - 0.28$) a má silný růst.
- v předchozích prováděných analýzách bylo zjištěno u měst, která mají dominantní soustředění výdajů na sport prostřednictvím institucionální podpory, je vykazována ve vysoké míře nízká míra grantové podpory (kriteriální rozhodování) avšak vysoký stupeň grantové politiky, tedy rozhodování o grantech prostřednictvím přidělování (neparametrickým způsobem). U města Litoměřice nebyla prokázána žádná forma podpory prostřednictvím grantové politiky ($INGP = 0$).

Tabulka 4 Podíly institucionální a neinstitutcionální podpory na celkové podpoře sportu (II, INO)

Ukazatel (v tis. Kč a indexem)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
celkové výdaje na sport a TV (CIS + CNO)	240 186	118 712	41 712	45 018	46 087	46 104

Z TOHO:

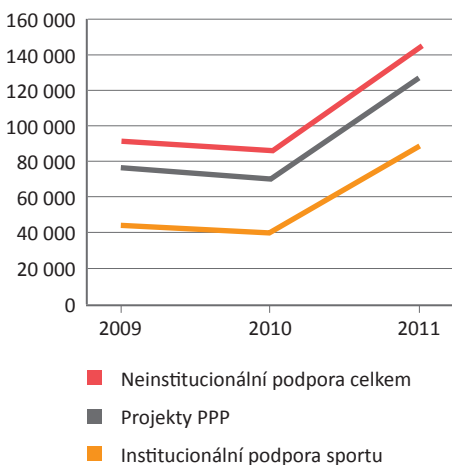
institucionální podpora	233 790	112 409	36 212	33 349	33 969	33 224
• II ...podíl institucionální podpory sportu na celkových výdajích na sport (index)	0,97	0,95	0,87	0,74	0,74	0,72

Z TOHO:

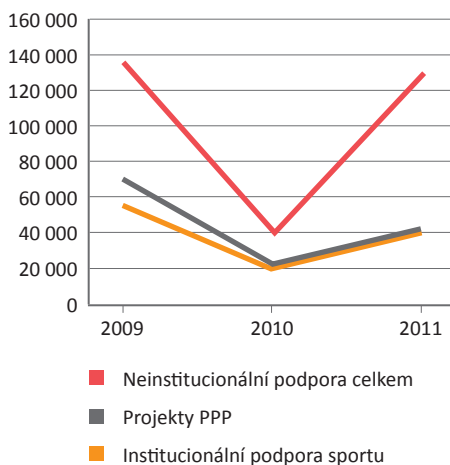
neinstitutcionální podpora	6 396	6 303	5 500	11 669	12 118	12 880
• INO... podíl neinstitutcionální podpory sportu na celkových výdajích na sport (index)	0,03	0,05	0,13	0,26	0,26	0,28
z neinstitutcionální podpory:						
• INGP (podíl negrantové politiky v %)	0	0	0	0	0	0

Strukturu výdajů v základním rozdělení na institucionální a neinstitutcionální podporu charakterizují obrázky 1–3, měst Olomouce, Mladé Boleslavi a Litoměřic. Z nich je patrný současný trend financování sportu na municipalitách v Olomouci a Litoměřicích, upřednostněním financování vlastních zařízení. V Litoměřicích se však situace v letech 2013 a 2014 změnila ve prospěch neinstitutcionální podpory sportu v důsledku uvolněných zdrojů z oblasti sázkových her a loterií (viz následující obrázky):

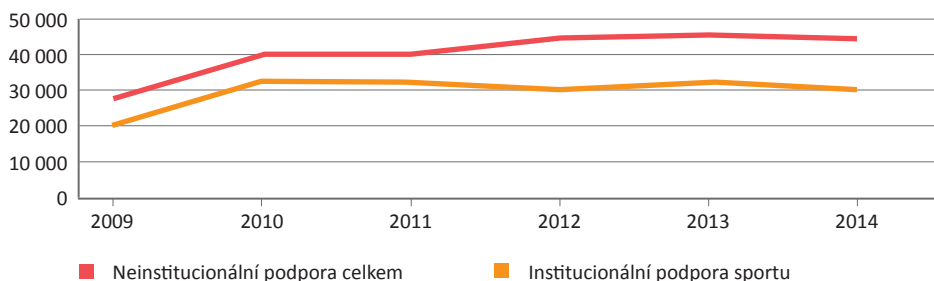
Graf 3 Pokrytí celkové poptávky po sportovních produktech ve městě Olomouc

Graf 4 Pokrytí celkové poptávky po sportovních produktech ve městě Mladá Boleslav

Graf 5 Pokrytí celkové poptávky po sportovních produktech ve městě Litoměřice zařízeními ve vlastním majetku a neinstitutonální podporou

Vzhledem ke vzrůstajícímu podílu neinstitutonální podpory k 30 % z celkových výdajů na sport ($INO = 0,3$), vykazuje město Litoměřice vyšší míru výdajové flexibility, je tedy schopno pružněji reagovat na aktuální potřeby sportovního využití obyvatel města prostřednictvím vypsaných grantových programů, ale také reagovat na možná snížení výdajů okamžitým omezením těchto grantových programů.

Poznámka

Na základě interních informací bylo prokázáno, že v městě Litoměřice není v rámci neinstitutonální podpory vykazována podpora sportu prostřednictvím grantové politiky, tedy veškeré finanční prostředky jsou na sport rozdělovány na základě grantové podpory kritériálně, nikoli politicky, což je v českých městech celkem výjimka.

ZÁVĚR

V zemích CEE je po rozhodujících investicích do technické infrastruktury měst z větší části dobudována i vlastní municipální sportovní infrastruktura. Upřednostnění podpory prostřednictvím služeb ve vlastním majetku je pro municipality administrativně i organizačně snazší, odpadá náročné zpracování každoroční grantové agendy s náročným vyhodnocováním a přerozdělováním, proto tuto formu města upřednostňují. Pokud je však na municipalitách vykazován podíl financování sportu ve vlastních zařízeních vyšší jak 70 % ($II > 0,7$) znamená to, že města dlouhodoběji investují do vlastní sportovní infrastruktury a v důsledku této strategie dochází k fixaci vyšších provozních nákladů do rozpočtů, což se projevuje v období napjatých rozpočtů jako zatěžující („mandatorní“) výdaj, jehož výši bez omezení provozu sportovních zařízení nelze snížit. Navíc jsou tato zařízení přednostně orientována na ty spory, které byly atraktivní v období realizace investice, jejich zachování nemusí již zabezpečovat aktuální potřebu sportovců i občanů po nových sportech v duchu nových trendů. Proto přiměřeně vyšší podíl neinstitutonální podpory sportu prostřednictvím grantové soutěže se jeví pro budoucnost flexibilnějším nákladovým řešením a vypsaním grantové soutěže lze rovněž pružně reagovat na potřeby občanů i sportovců.

Podpora rozvoje sportu prostřednictvím grantových soutěží prozatím nemá v zemích CEE dostatečnou tradici a je spojována spíše s rozdělováním a přidělováním finančních prostředků, neboť klasické grantové soutěže nejsou pro administrativní, legislativní a odbornou náročnost rozšířeny. Většinou také nejsou koncipovány na základě předem stanovených indikátorů a vyhodnocovány na základě alikvotních metod. Z těchto důvodů grantovou podporu sportu většina měst praktikuje v omezené míře.

Město Litoměřice má díky vykazované struktuře výdajů na sport (především v letech 2013 a 2014) velmi dobré možnosti k uplatňování flexibilní sportovní koncepce prostřednictvím již vybudované infrastrukturní sportovní základny a dostatečné finanční prostředky na vypsaní grantových programů. Jejich postupná realizace je navržena v kapitole iii 2.

SYNTETICKÁ ČÁST EKONOMICKÉ ANALÝZY PODPORY SPORTU

Doporučení k tvorbě koncepce rozvoje sportu ve městě Litoměřice

Programová oblast tvorby koncepce

Východí ideou v navrhované koncepci je pochopení řízení sportu a pohybové rekreace v obci jako organického spojení systémů všech institucí, podílejících se na vytváření žádoucích hodnot sportu a pohybové rekreace v dané obci. Základem řídicího procesu sportu a pohybové rekreace v obci je rozhodnutí o formování politiky, která zahrnuje zejména rozhodnutí o cílech sportu v obci a současně rozhodnutí o nástrojích, jak cílů dosáhnout.

Konvergence zainteresovaných skupin v oblasti pohybových aktivit

Konvergentní skupiny (zájmové instituce - „Stakeholders“) jsou chápány jako skupiny lidí a institucí v oblasti pohybových aktivit:

- na něž působí dopady pohybových aktivit a
- kteří mohou ovlivnit realizaci a podporu pohybových aktivit.

Primární konvergentní skupiny v oblasti pohybových aktivit jsou skupiny lidí (zájmové instituce), které mají přímý užitek z pohybových aktivit. Do konvergentní skupiny patří taktéž skupiny lidí či instituce, na které výsledky organizování pohybových aktivit mají negativní dopad (bydlí v blízkosti sportovišť).

Sekundární konvergentní skupiny v oblasti pohybových aktivit jsou skupiny lidí (zájmové instituce) s nepřímým užitekem z pohybových aktivit. Patří sem všichni, kdo mají hmotný nebo jiný zájem na podpoře pohybových aktivit, působí v regionu, nebo mají pravomoci vztahující se k podpoře rozvoje pohybových aktivit.

Konvergenci chápeme jako postupné sblížování cílů (podpora životních stylů), prostřednictvím kterých by se k soudržnosti mělo dospět. A to je vlastně hlavní argument podpory regionální politiky v oblasti pohybových aktivit. Naproti tomu disparita podpory životních stylů podkopává smysl dotování pohybové rekreace z veřejných zdrojů a ve svém důsledku vede k rozevírání nůžek mezi sportujícími a nesportujícími, mezi těmi, co mají příležitost sportovat a těmi, kteří ji nemají.

Spoluúčast konvergentních skupin na tvorbě prostředí pro sport a pohybovou rekreaci:

- nastartuje pocit „spoluvlastnictví“ ze strany zájmových institucí,
- je ekonomicky vyvážená a je transparentní pro občany,
- je spravedlivá v podpoře životních stylů všech občanů.

Stejně důležitou úlohu jako instituce, které v oblasti sportu a pohybové rekreace v obci či regionu působí, mají při tvorbě podmínek pro sport a pohybovou rekreaci občané.

Proto si samospráva musí být této úlohy občanů (zákazníků) vědoma a musí ji umět využívat. V oblasti sportu a pohybové rekreace není občan (zákazník) pouze kupující, ale je spoluproducentem, bez něhož služba nemůže vzniknout. V určité míře tedy obyvatelé obce svým chováním spoluvytváří prostředí pro sport a pohybovou rekreaci v obci.

Při diskusi, která zpracování koncepce rozvoje sportu v municipalitách předchází, se většina aktérů (v našem případě zástupci veřejné a privátní sféry, občané a představitelé sdružení, podnikatelé, politici, odborníci i správa obce) shodla, že koncepce rozvoje sportu, tedy i včetně pohybové rekreace, má být realizována nejlépe formou tzv. scénářů. *(pokračování na další straně)*

Akcelerační rozvojový scénář

Přijetí tohoto scénáře umožňuje účelné vymezení priorit obce v oblasti sportu a pohybové rekreace. Vymezuje pozici sportu a pohybové rekreace vůči dalším prioritám obce, především v infrastruktuře. Plně využívá silných stránek a potlačuje možná ohrožení. Hledá prostor pro umístění zahraničních investic a inovuje. Cílem je vytvoření růstového ohniska, které bude dynamizovat celkový rozvoj sportu, pohybové rekreace obce a podporovat rozvoj sportovního cestovního ruchu.

Stimulující rozvojový scénář

Je cílen k podpoře sportovních klubů, tělovýchovných jednot, privátního sektoru aj. Využívá silných stránek těchto subjektů (v tomto případě se více prosadí kvalitní instituce) a potlačuje slabé stránky (nepodporuje nekvalitní instituce). Pozitivní efekty se očekávají ve snížení nákladů na provoz tělovýchovných zařízení, zvýšení nabídky tělovýchovných aktivit u nejširší veřejnosti a prosazení kvality.

Stabilizační rozvojový scénář

Je primárně cílen na podporu rozvoje již existujících marginálních oblastí sportu a pohybové rekreace, zabezpečujících kvalitativní odlišnosti životních stylů obyvatel obce.

Za implementaci scénářů rozvoje pohybových aktivit v obci je v obecné rovině odpovědně „obecní fórum“, které je založeno na setkání mezi zainteresovanými subjekty veřejného a soukromého sektoru. Je vhodné prodiskutovat organizaci takového setkání ještě v průběhu procesu strategického plánování a je vhodné využít možnosti účasti externích konzultantů (podle hesla „doma není nikdo prorokem“).

Budoucí sportovní zařízení by měla brát ohled na co možná nejširší vrstvy sportujících, na jejich životní styl, výkonnost a různé motivy. Budou atraktivně umístěna a forma nabídky pohybových aktivit bude vycházet ze zdravotních, rekreačních, sociálních a kulturních aspektů. Sloužit budou k aktivitám pro rekreaci, sport a stanou se kulturně – společenskými středisky obce. Svoji pestrostí nabízených aktivit a novými pohybovými a herními formami se stanou vysoce atraktivními.

V těchto centrech (podobně jako v řadě zemí EU) dochází ke spojení privátního a veřejného sektoru v zájmu lepšího dlouhodobého finančního zajištění údržby a provozu. Výhodné je kombinovat sportovní – společenské prostory a vybavení gastronomické. Snadná dosažitelnost, kvalitní management, atraktivnost, forma provozu, náklady a nasazení personálu zajišťují efektivitu provozu těchto zařízení.

Takéž zóny rekreace a sportu a tělovýchovná zařízení pro seniory, či zdravotně postižené občany jsou dnes považovány za nezbytnou funkční součást sídelních útvarů.

Doporučený postup zpracování návrhu Koncepte rozvoje sportu na municipální úrovni

Pravidla a metodické postupy

Základní rámec pro rozvoj na municipální úrovni je dán vytvořením „Koncepte rozvoje sportu a tělovýchovy“ města. Ta má obvykle následující strukturu:

- Legislativní a organizační podmínky
- Analýza potřeb a poptávky všech skupin obyvatelstva (empirický průzkum potřeb obyvatelstva v oblasti sportu a rekreace)
- Analýza současné nabídky sportu vč. volnočasových rekreačních pohybových aktivit na příslušném území (pasportizace sportovních zařízení)
- Vyhodnocení poptávky a nabídky (zjištění dostatečnosti sportovních kapacit – kapacitní propočty)
- SWOT analýza předností a nedostatků
- Akční a koncepční plán rozvoje (vytvoření vize a rámcových cílů)
- Specifikace jednotlivých oblastí rozvoje (specifikace cílů)
- Rozvoj a údržba municipální sportovní infrastruktury, tj. vlastní majetkové základny
- Grantová podpora jako součást konceptu rozvoje sportu (stanovení grantových programů, podmínek a limitů grantové soutěže)
- Rozvržení finančních limitů na realizaci navrhované koncepce vč. harmonogramu

Grantová podpora a grantová politika se u municipalit stává nadstavbou celkové „Koncepce sportu a tělovýchovy“, jež je soustředěna dominantně na rozvoj a údržbu vlastní municipální sportovní infrastruktury. Základní schéma municipální podpory sportu se metodicky neodchyluje od krajských schémat, je však specifické především v existenci již zmíněných municipálních zařízení v majetku města (obce), ale také v preferenci místně oblíbených, sportovně úspěšných a také tradičních sportů. Zatímco „sport pro všechny“, tj. pohybová rekreace bývá zabezpečována z velké části prostřednictvím místních sportovních zařízení v majetku municipality, vrcholový a výkonnostní sport organizačně zabezpečují spolky za přispění obce grantovou podporou.

NÁVRHOVÁ ČÁST

Město Litoměřice doposud nemá zpracovanou Koncepti rozvoje sportu a tělovýchovy, jako základního dokumentu k plánovanému rozvoji sportu ve městě. Tuto koncepci doporučujeme zpracovat, neboť rozsah sportovní infrastruktury je značný a podíl nákladů spojený s jeho provozem a údržbou je nad úrovní běžných průměrů municipalit. Názorný obsah (náplň) Koncepce byl uveden v kapitole 6.2.1. Návrh postupu vedoucí ke zpracování koncepce je doporučeno realizovat postupnými kroky:

1. V souladu se současným stavem sportovní infrastruktury města a bodem 6.1 této kapitoly je doporučeno postupovat dle *Stabilizačního rozvojového scénáře*, jehož princip je založen na svolání „obecního fóra“, tj. setkání mezi zainteresovanými subjekty veřejného a soukromého sektoru (zástupci MěÚ, zástupci sportovního hnutí, zájmových spolků, podnikatelů, veřejnosti a vybraných institucí). Na tomto obecním fóru budou seznámeni s osnovou tvorby koncepce rozvoje sportu a tělovýchovy ve městě. Bude zaznamenána diskuse k této osnově a bude vytvořena expertní skupina na tvorbu této koncepce.
2. Expertní skupina, tvořená zástupci MěÚ Litoměřice (např. z odboru strategického plánování, školství, sportu), zástupci sportovního hnutí, vedoucím pracovníkem MSZ Litoměřice a vybranými zástupci „fóra“ následně předzpracuje, dle doplňujících připomínek návrh Koncepce a stanoví hlavní směr rozvoje sportu pro oblast:
  - a) rozvoje sportovní infrastruktury města (vč. školské) a
  - b) dotační problematiky v oblasti sportu.

Ad a) V těchto oblastech je nutno stanovit, kterou z oblastí je nutno prioritně podpořit a z jakých zdrojů (případně omezit a jaký je důvod k omezení určité oblasti). Podkladem pro infrastrukturní rozhodnutí je obvykle vytiženost kapacit, analýza potřeb obyvatelstva a ekonomika těchto zařízení. Návod k systémovějšímu řešení této oblasti podává následující tabulka 10:

Tabulka 10 Strategická oblast rozvoje sportu – návrh Koncepce

STRATEGICKÁ OBLAST	Litoměřice
1. Municipální infrastruktura sportu	<p>1.1 Na základě analýzy sportovních a pohybově-rekreačních požadavků občanů města, využitosti a ekonomiky municipální sportovní infrastruktury učinit základní strategické rozhodnutí, jakou míru budoucí sportovní potřeby zabezpečovat rozvojem vlastní sportovní infrastruktury, či rozvojem grantové podpory sportu prostřednictvím sportovních a jiných (podnikatelských) subjektů.</p>
	<p>1.2 Iniciovat rozvoj směřující k zajištění potřebné struktury sportovních zařízení podle jejich sportovní funkčního, stavebního a technického stavu Stav sportovních zařízení rozdělit do čtyř skupin: 1. skupina – zařízení v použitelném stavu, 2. skupina – zařízení se zřetelnými nedostatky, 3. skupina – zařízení se závažnými nedostatky, 4. skupina – nepoužitelná zařízení, s cílem posílení (případně utlumení) kapacit, odpovídajících trendům rozvoje tělovýchovy a sportu v EU.</p>
	<p>1.3 Vytvořit program podpory investorů do infrastruktury sportu v Litoměřicích, zaměřený na zajištění infrastruktury pro sport a vycházející z jejich sportovní funkčního, stavebního a technického stavu a zajištění, zabezpečit koordinované propojení i na cestovních ruch (CR).</p>
	<p>1.4 V návaznosti na trendy v životním stylu připravit a začít realizovat program rozvoje sportovních přírodních areálů (viz podpůrný grantový program Sport a pobyt v přírodě)</p>
	<p>1.5 Připravit veškeré zákonné a materiální podklady (územní plány, dokumentace, vyřešení vlastnických vztahů, atd.) a připravit souhrnnou nabídku pro potenciální investory v oblasti sportovních zařízení a sportovních přírodních areálů.</p>
	<p>1.6 Zpracovat koncepci (generel) dopravní infrastruktury tělovýchovy, sportu a propojení na cestovních ruch v Litoměřicích. Začít realizaci programu cyklostezky – intravilán města.</p>
	<p>1.7 Zajistit investiční připravenost propojení značených cyklotras II. a III. třídy a návaznost na národní síť, pokračovat v podpoře vybavenosti dopravní infrastruktury sportu a cestovního ruchu typu: upravované a značené cyklotrasy, lyžařské běžecké tratě, lanovky, ...</p>
	<p>1.8 Navrhnout principy jednotného orientačního systému městského sportu a propojit jej s cestovním ruchem v obci.</p>
	<p>1.9 Připravit a projednat systém realizace jednotného orientačního systému sportu v návaznosti na cestovních ruch v Litoměřicích.</p>
2. Nabídka produktů v oblasti sportu	<p>2.1 Vytvořit motivační systém pro vytváření produktů a produktových balíčků tělovýchovy a sportu v návaznosti na CR a v souladu s ŽVST obyvatel a návštěvníků Litoměřic (viz navrhnuté grantové programy).</p>
	<p>2.2 Vytváření produktů / produktových balíčků ze stávajících aktivit a stávající úrovně infrastruktury v oblasti sportu.</p>
	<p>2.3 Zajistit základní pokrytí nabídky produktů/produktových balíčků tělovýchovy a sportu dle relevantních cílových skupin a identifikovaných marketingových oblastí sportu.</p>

3. Kvalita služeb v oblasti sportu	3.1 Vytvoření standardizace kvality poskytovaných sportovních služeb v oblasti tělovýchovy a sportu.
	3.2 Zajištění dopravní obslužnosti pro sportovce a sportující turisty. Jedná se zejména o obslužnost míst, kde buďto není zajištěna přístupnost po veřejných komunikacích nebo o místa, kde se z různých důvodů sportovec/sportující turista nesmí, nemůže nebo neměl by dostat vlastními prostředky.
	3.3 Zajistit vypracování koncepce ochrany majetku v oblasti tělovýchovy a sportu v Litoměřicích.
	3.4 Vyladit koncepci komplexního informačního systému v oblasti sportu v Litoměřicích v návaznosti na Ústecký kraj.
4. Rozvoj lidských zdrojů v oblasti sportu	4.1 Vytvořit pracovní skupinu pro rozvoj vzdělávacích aktivit v sektoru tělovýchovy a sportu.
	4.2 Zmapování aktuální nabídky vzdělávacích programů / výcvikových programů / kurzů pro tělovýchovu a sport v Litoměřicích.
	4.3 Provedení analýzy vzdělávacích / rozvojových potřeb pracovníků tělovýchovy a sportu a pracovníků odpovědných za tělovýchovu, sport ve veřejném sektoru.
	4.4 Zajistit nabídku základních rekvalifikačních a poradenských kapacit pro zájemce o podnikání a začínající podnikatele v tělovýchově a sportu.
	4.5 Vytvořit systém informovanosti o programech pro rozvoj tělovýchovy a sportu dostupných subjektům (zájmovým organizacím, podnikatelským subjektům atd.) v obci a kraji.
	4.6 Po přijetí strategie rozvoje sportu zajistit její popularizaci v Litoměřicích.
5. Marketing a marketingová komunikace v oblasti sportu	5.1 Vytvořit jednotný komunikační styl (grafický manuál), přispívající ke zvýšení image Litoměřic.
	5.2 Připravit plán propagace a prezentace sportovního potenciálu Litoměřic.
	5.3 Vytvořit systém vlastního monitoringu vývoje sportujících a jeho profilu.
	5.4 Navrhnout a připravit motivační systém pro sportovní spolky, školy, svazy, podnikatele, cestovní kanceláře a touroperátory, zabývajících se sportem a příjezdovým cestovním ruchem do Litoměřic.
	5.5 Realizovat motivační systém pro sportovní spolky, školy, svazy, podnikatele, cestovní kanceláře a touroperátory, zabývajících se tělovýchovou a sportem a příjezdovým cestovním ruchem do Litoměřic.
	5.6 Navrhnout účinný informační a prezentační systém o nabídce tělovýchovy a sportu v Litoměřicích.
	5.7 Zahájit realizaci účinného informačního a prezentačního systému o nabídce tělovýchovy a sportu Litoměřicích.
6. Systém řízení municipálního sportu	6.1 Východí ideou je pochopení řízení tělovýchovy a sportu v Litoměřicích jako organické spojení systémů všech institucí, podílejících se na vytváření žádoucích hodnot tělovýchovy a sportu.
	6.2 Je navrhnut kooperativní styl řízení tělovýchovy a sportu což znamená uplatnění iniciativy a samostatnosti při realizaci úkolů, je to styl kdy obec podněcuje spoluúčast a kooperativní přístup v pracovních skupinách.

Ad **b)** V oblasti dotační politiky expertní komise zváží její aktuální dopad na sportovní hnutí, navrhne vyšší finančního limitu vč. nových grantových programů. Podkladem k rozhodnutí v této oblasti jsou: předchozí dotační systém – zachování kontinuity, podpora sportovní reprezentace města, sportovní úspěšnost jednotlivých klubů a zájem veřejnosti o sportovní akce a aktivity.

Expertní komise rovněž respektuje limit celkových prostředků vyčleněný na sport v rámci rozpočtu města na příslušný rok. Tento limit (s případnými krajními hodnotami) sdělí zástupci MěÚ v expertní komisi, ta s nimi dále pracuje.

3. Zpracované rámce návrhu Koncepce rozvoje sportu (viz 2a, 2b) podrobněji rozpracují odborní pracovníci města a předloží k diskusi sportovnímu kolegiu (sportovní komisi). Sportovní komise je paritně sestavená ze zastupitelů (radních) města, vedoucí odoboru školství, kultury a sportu, zástupce MSZ, zástupců sportovních hnutí, tělovýchovných jednot a zástupců obyvatel města (zastupuje sport pro všechny). Většinově odsouhlasené připomínky jsou zahrnuty do návrhu koncepce bez připomínek jen tehdy, pokud jejich realizace nevyvolává tlak na zvýšení finančního limitu v rámci obecního rozpočtu. Ve sportovním kolegiu je rovněž odsouhlasena grantová podpora sportu (tj. rozpracování pravidel a principů přidělování dotací prostřednictvím zvolené kategorizace a ukazatelů jednotlivým sportovním subjektům a jsou odsouhlaseny, případně připomínkovány a odsouhlaseny další grantové programy v oblasti sportu pro všechny a sportu pro zdravý životní styl).
4. Po dopracování připomínek a schválení sportovním kolegiem je návrh Koncepce rozvoje sportu předkládán zastupitelstvu k odsouhlasení.
5. Vyhodnocení a přidělení grantů (dotací) žadatelům provádí sportovní komise, která je poradním orgánem zastupitelstva. Výše celkového příspěvku (grantu, dotace) musí být konzistentní s grantovým systémem města a výši rozpočtu žadatele.

Organizačně – ekonomická oblast

Ve vztahu k současným podmínkám financování sportu v České republice a s ohledem na místní podmínky je nutno zdůraznit, že rozhodování zastupitelů města ve věci podpory čistě sportovních aktivit ve městě by mělo být pro žadatele o podporu předvídatelné, aby sportovní kluby dokázaly zareagovat ve smyslu přihlášení se do určité úrovně soutěže v kategorii mládeže či dospělých pro příslušnou sezónu, jelikož ta neodpovídá rozpočtovému období, kterým je kalendářní rok. Kromě toho by měl městský úřad, jako poskytovatel dotace při rozhodování o výši příspěvku na celoroční činnost vždy přihlížet k zabezpečení vícezdrojového financování sportovním klubem (tj. členské příspěvky, sponzoring, příjmy z reklamy, vlastní příjmy atd.)

Prvním strategickým rozhodnutím je zachování stability současného financování sportu, které spočívá v realizaci přímých dotací sportovním klubům. Stabilita je doporučována hlavně z důvodu uchování dlouhodobě budované materiální, technické a kvalitativní úrovně významných sportů města. Z tohoto hlediska je předkládán návrh na dvě výkonnostní (významové) kategorie sportovních klubů: na skupinu A a skupinu B.

• PŘÍMÁ DOTACE – sportovní kluby „skupina A“

Tyto dotace budou přiděleny přímým účelovým zdrojem v rámci rozpisu prostředků rozpočtu města, a to s ohledem na tradici daného sportovního odvětví ve městě, vybudovanou sportovní infrastrukturu (fotbalový stadion, basketbalová sportovní hala, zimní stadion), širokou mládežnickou členskou základnu, hranou nejvyšší soutěž jak v kategorii dospělých, tak i v mládežnických kategoriích, na diváckou úspěšnost/návštěvnost daného sportu s přihlédnutím k finančním potřebám klubu pro zajištění financování příslušné sezóny. Vzhledem k přijaté kategorizaci a zvoleným kritériím budou příjemci přímé dotace tři sporty: lední hokej, basketbal a fotbal.

• DOTACE NA ČINNOST – sportovní kluby „skupina B“

Rozdělení dotací bude provedeno na základě několika kritérií s bodovou škálou 0 -100 bodů pro každé z nich (kritéria: např. velikost členské základny, hraná soutěž mládež/dospělí, finanční náročnost sportovního odvětví, atd.).

Jelikož má město Litoměřice velmi rozvinutou sportovní infrastrukturu a také podíl nákladů z rozpočtu na oblast sportu je v nadprůměrných hodnotách, spočívá další strategické rozhodnutí o podpoře sportu spíše v restrukturalizaci finančních toků, než v jeho dalším navyšování, doporučujeme tedy realizovat návrh nových způsobů financování - prostřednictvím rozšiřování neinstitutionální podpory sportu - postupnými kroky. Návrh této části financování je zpracován ve dvou variantách:

1. varianta využívá zdrojů financování MSZ, DDM, loterií a sázkových her,
2. varianta využívá pouze zdrojů loterií a sázkových her.

Návrh restrukturalizace finančních toků (1. varianta):

Institucionální oblast financování sportu čerpá v roce 2014 celkem 33.224 tis. Kč, z toho:

- MSZ: 28.794 tis. Kč; z této částky je doporučeno účelově vyčlenit cca 500 tis. Kč na granty v oblasti Sport pro zdraví mládeže (b3, b4),
- DDM z částky 3.910 účelově vyčlení částku 150 tis. Kč na účelové granty v oblasti „Sport pro zdraví nejmenších“ (b1), zbytek bude pokryt ze zdrojů MSZ, tj. 100 tis. Kč na granty v oblasti „Sport a pobyt v přírodě“ (b2),
- z rozpočtu města je dále doporučeno podpořit rozvoj dětských hřišť (viz průzkum HBSC), v roce 2014 bylo již přiděleno na tuto oblast 520 tis. Kč, v porovnání s předchozím rokem je to více jak 100 % nárůst,
- z rozpočtu města je dále doporučeno v rámci dopravní infrastruktury (a její zdrojové oblasti) podpořit rozvoj cyklostezek (viz průzkum HBSC) nejdříve základní sítě v intravilánu města Litoměřice (s konečnými uzlovými body na obvodu města, navazujícími na budoucí jejich pokračování do okolní přírody, případně návazností na meziměstské cyklostezky). Limit finančních prostředků bude odvozen od zadané studie proveditelnosti.

Neinstitutionální oblast financování čerpá v roce 2014 celkem 12.780 tis. Kč, z toho:

- ze zdrojů sázkových her a loterie (9.000 tis. Kč); z těchto zdrojů je doporučeno účelově vyčlenit:
- cca 300 tis. Kč na oblast grantů „Sport – sportovně talentovaná mládež“ (a1),
- ostatní prostředky tohoto zdroje (8.700 tis. Kč) ponechat na podporu sportovních klubů, je však nutno dále upřesnit a zveřejnit pravidla pro přidělování dotací (např. úhrada provozních nákladů ve stanoveném maximálním podílu, úroveň soutěže, velikost členské základny, odměny hráčů a trenérů - nikoliv aparátu a funkcionář, atd.).

Celková rebalance finančních toků dle 1. varianty tedy není nijak dramatická a zapadá do koncepce již dříve vyčleněných finančních prostředků z rozpočtu města na rok 2014. Na grantovou podporu je tak účelově vyčleněno:

- z prostředků MSZ 600 tis. Kč, tj. 2,1 % z rozpočtu MSZ,
- z prostředků DDM 150 tis. Kč, tj. 3,8 % z rozpočtu DDM a
- z prostředků určených na podporu sportu ze sázek a loterijních her 300 tis. Kč, tj. 3,3 %.

Tyto položky budou pouze rebalancovány (vyčleněny) ve prospěch určených grantů.

Návrh restrukturalizace finančních toků (2. varianta):

Vypsání navrhovaných programů a z nich vyplývajících grantů budou financovány v navrhovaných částkách dle 1. varianty vyčleněním z prostředků získaných na sport ze sázkových her a loterií.

Návrhy na programové financování sportu prostřednictvím grantového systému

Grantová podpora

V odborné literatuře jsou sice popisovány postupy k vyhodnocení veřejných výdajových programů, ale jejich aplikace stále zaostává, neboť navržené metody jsou obecně propracovány, ale při jejich aplikaci v dané

specifické oblasti je nutno kvalifikovaně vybírat tu z metod, která nejlépe vyhovuje kritériálnímu posouzení vyhodnocení užítku dané specifické činnosti (veřejné potřeby). Při široké nabídce metod nákladově-užitkových analýz a jejich pracnosti a složitosti je tento moment pro širší rozšíření na municipální úrovni limitující a municipality tak setrvávají v praxi poměrně jednoduchého neparametrického posuzování grantů, jejich hodnocení, výběru a následné kontroly.

Obecná rámcová pravidla pro grantové řízení

Granty jsou určeny především na jednorázové (či vícečetné) akce v oblasti „SPORT PRO ZDRAVÍ“, kdy žadatelem může být jakákoliv fyzická osoba, právnická osoba, spolek, s podmínkou, že tyto akce musí být otevřeny široké veřejnosti a budou prioritně vytvářet veřejný prospěch.

Granty jsou také určeny k další podpoře významných úspěchů jednotlivců (teamů) - mistrovství ČR, ME, MS, podpora handicapovaných sportovců.

Stanovení kritérií pro hodnocení předložených grantů

a) Sport – sportovně talentovaná mládež (a1)

b) Zdravý životní styl a podpora rekreačního sportu (b1 – b4)

Návrh nových grantových programů financovaných ze zdrojů loterijních prostředků

Ad a) Sport – sportovně talentovaná mládež (a1)

Účelové vymezení

Program je zaměřen na péči o místní sportovně talentovanou mládež v organizační struktuře, ve které je zohledněn věkový a výkonnostní růst talentů. Cílem programu je podpora přípravy místní sportovně talentované mládeže ve sportovních spolcích ve věkové kategorii od 6 do 19 let s možností rozšíření až do 23 let. Současně je podpora zaměřena na finále celostátního projektu „Olympiády dětí a mládeže“ (dále jen „ODM“). Podpora bude směřovat na přípravu místní sportovně talentované mládeže ve sportovních spolcích a to především na pravidelnou tréninkovou činnost, dále na výcvikové tábory, soustředění, tréninkové srazy, na testování sportovců, na kontrolní sportovní srazy, na sportovní materiál a mzdy trenérů na místní úrovni. U místní talentované mládeže zařazené do této podpory se zejména rozvíjí všeobecná sportovní dovednost, na kterou navazuje specifická sportovní příprava. Významným atributem jejich činnosti je získání pozitivního vztahu k aktivní pohybové a sportovní činnosti. Sportovní spolky tedy budou žádat o dotaci podle svého vyhlášeného plánu (projektu) na příslušný kalendářní rok.

Organizační podmínky

- Systém místní **sportovně talentované mládeže** je v působnosti jednotlivých spolků a je realizován na základě předloženého plánu (projektu) na čtyřleté období t.j. období olympijského cyklu.
- Projekt je přehodnocován po dvouletém období. Případné změny jsou projednávány při oponentním řízení.
- A.** Za organizaci, činnost a řízení systému místní sportovně talentované mládeže zodpovídá místní sportovní kolegium.
- B.** Sportovní kolegium zpracovává roční hodnocení činnosti a plán nadcházejícího ročního systému podpory místní talentované mládeže a zasílá na obecní zastupitelstvo.
- C.** K systému péče o místní sportovně talentovanou mládež jsou spolky povinny vydat koncepčně programový projekt, včetně prováděcích pokynů.
- D.** Spolky nebo oddíly, u kterých jsou podporovaní sportovci smluvně zřízeni, vytvářejí pro místní talentovanou mládež odpovídající tréninkové a organizační podmínky; zodpovědným trenérům vytvářejí organizační podmínky pro výkon jejich funkce.

- E.** Statutární zástupci spolků, nebo oddílů, u kterých jsou podporováni sportovci smluvně zřízeni, zodpovídají za dodržování pracovní kázně a vedení osobní dokumentace všech pracovníků odměňovaných z prostředků na jejich činnost. Kontrolní funkci plní kontrolní volené orgány spolku a další pověření zástupci obce.
- F.** Oblast podpory místních zdravotně postižených sportovců může být řešena stejným způsobem.
- G.** Oblast ostatních sportovních spolků nezařazených do „Olympiády dětí a mládeže“ je řešena dle jejich návrhu s vymezením věkových a výkonnostních kategorií, včetně jejich označení, které může být shodné s OH sporty.
- H.** Obec může na základě nedostatečné výkonnosti zařazených sportovců, vždy však po dvouletém období upravit dotaci na jejich činnost. Obdobně může obec upravit dotaci při zjištění nedostatku v personálním, materiálním nebo technickém zabezpečení jednotlivých spolků a oddílů.

Zařazování sportovců

- Návrh k zařazení sportovců do systému **místní sportovně talentované mládeže** na příslušný kalendářní resp. tréninkový rok, na základě splněných svazových kritérií, předkládá vedoucí trenér spolku ke schválení všesportovnímu kolegiu. Počet zabezpečovaných sportovců musí být úměrný poskytovaným finančním prostředkům, které jsou vyčleněny na tuto činnost.
- U sportovců mladších 18 let je pro zařazení do systému **místní sportovně talentované mládeže** nezbytný souhlas rodičů nebo zákonných zástupců sportovce. U sportovců se doporučuje **uzavřít smlouvu upravující práva a povinnosti sportovce**.
- Výběrová kritéria pro zařazování do systému **místní sportovně talentované mládeže** vydává místní všesportovní kolegium. Obsahují zejména: věkové kategorie (biologické hledisko), zdravotní způsobilost (zdravotní hledisko), pohybové předpoklady (motorické hledisko), dynamika speciální sportovní výkonnosti (predikce výkonnosti), psychické předpoklady.

Ekonomické podmínky

- Dotace se poskytuje spolku dle kritérií stanovených obcí na základě předložení potřebných podkladů k určení výše finančního příspěvku.
- Finanční prostředky pro jednotlivé sportovce stanovuje spolek, dle interní koncepce spolku pro čtyřleté období.
- Spolek uzavírá se sportovcem, smlouvu o zajištění podmínek pro jeho činnost, zpravidla na jeden rok, s možností prodloužení.
- Nájemné tréninkových prostor lze zpravidla hradit v případě, že se jedná o tréninkové prostory mimo spolek.
- Neinvestiční majetek pořízený z prostředků na sportovní činnost je majetkem spolku. Evidován je na evidenčních kartách a zapůjčován výhradně jejich členům.
- Finanční podpora je určena na financování domácích soutěží.
- Využití finančních prostředků poskytovaných z rozpočtu obce je kontrolováno příslušnými kontrolními orgány obce.
- Obec si vyhrazuje právo na úpravu poskytovaných dotací v souvislosti se snížením finančního objemu pro oblast sportu v obci. (resp. mimořádného vázání finančních prostředků v příslušném kalendářním roce).

Diferencovaná podpora ve čtyřletém období s dvouletým přehodnocením:

Celkový finanční objem dotace pro spolky se dělí na tři díly podle charakteru:

- sporty, které jsou na programu „ODM“ ..... cca 90 %
- z toho pro oblast handicapovaných ..... do výše 3 %
- sporty, které nejsou na programu „ODM“ ..... cca 5 %
- rezerva, mimořádné, aktuální záležitosti ..... cca 5 %

Návrh finančních limitů pro tuto oblast

Celková navrhovaná částka 300 tis. Kč bude účelově vyčleněna ze zdrojů loterií a sázkových her (z 9 000 tis. Kč)

Ad b) Zdravý životní styl a podpora rekreačního sportu

Pro zkvalitnění životního stylu dětí (věk do 4. třídy ZŠ včetně) jsou navrženy tyto programy:

b1. Sport pro zdraví nejmenších

b2. Sport a pobyt v přírodě

Na programy 1 a 2 je určena částka: 250 tis. Kč. Grant může k realizaci předložit právnická i fyzická osoba splňující vymezené podmínky grantové soutěže (vlastní pedagogické oprávnění k vymezené činnosti). Výše částky samostatného, tematicky zaměřeného grantu nesmí překročit 20 tis. Kč.

Návrh finančních limitů pro tuto oblast

Celková navrhovaná částka 250 tis. Kč bude účelově vyčleněna ze zdrojů DDM a zdrojů MSZ (z 3 910 + 28 794 tis. Kč: 150 + 100 tis. Kč). Předpokládá se, že realizace tohoto typu grantů bude zpočátku realizována DDM Litoměřice a participací MSZ Litoměřice. Ve 2. variantě je financování zabezpečeno ze zdrojů sázkových a jiných her.

Zvolená kritéria pro granty v této oblasti:

- (A) zdravotní efekt
- (B) edukační efekt
- (C) udržitelnost, pravidelnost
- (D) počet účastníků (kumulovaně)

Na základě empirických šetření výzkumu zdravého stylu mládeže (5. – 9. třída ZŠ) jsou navrženy tyto programy:

b3. Sport pro zdraví mládeže (podpora nejoblíbenějších sportů: plavání, kopaná, běh, lyžování, bruslení, jízda na kole)

b4. Sport pro zdraví mládeže – nové sporty (a jejich výuka)

Na programy 3 a 4 je určena částka: 500 tis. Kč. Grant může předložit právnická i fyzická osoba splňující vymezené podmínky grantové soutěže (oprávnění k vymezené činnosti). Výše jednoho grantu nesmí překročit částku 30 tis. Kč.

Návrh finančních zdrojů pro tuto oblast

Celková navrhovaná částka 500 tis. Kč bude účelově vyčleněna ze zdrojů loterií a sázkových her a nákladů na provoz MSZ (z 9 000 a z 28 794 tis. Kč). Předpokládá se, že realizace tohoto typu grantů bude zpočátku zabezpečována sportovními kluby, které mají k uvedeným sportům profesní vztah, trenérsko-pedagogické schopnosti a materiální zázemí. Granty jsou přednostně určeny pro neregistrované členy sporovních klubů.

Ve 2. variantě je financování zabezpečeno ze zdrojů sázkových a jiných her.

Zvolená kritéria: 1. Oblast: (A-D) životní styl, 2. Oblast: (E-H) efektivnost vynakládaných prostředků

- (A) zdravotní efekt předmětného grantu
- (B) kognitivní efekt
- (C) sociální efekt
- (D) trvalá udržitelnost (obnovitelnost, pravidelnost programu, atd.).
- (E) požadované náklady na grant,
- (F) náklady na 1 účastníka,
- (G) počet cyklů sportovní aktivity,
- (H) počet aktivně sportujících vybrané skupiny obyvatelstva (děti, mládež, senioři, handicapovaní, atd.).

Expertní komise složená ze zástupců MěÚ Litoměřice a zástupců sportovní komise vč. odborníků na zdraví a odborníků na pedagogiku upřesní navrhovanou váhu jednotlivých kritérií pro parametrické vyhodnocování předkládaných grantů. Postup stanovení kritérií a výběr úspěšných grantů k realizaci podává případová studie (viz přílohy k ekonomické oblasti).

